

**2018. ÉVI
ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS**

**Rigács Község Önkormányzatánál 2018. évben lefolytatott
belső ellenőrzések tapasztalatairól**

GÓGÁNFAI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	
Beérkezés időpontja: 2019 Máj 14	Kiadás dátuma: 2019 Máj 14
Iktatószám: KOH/2675-3/2019	Melléletek száma: —
Ugyintéző: B. Gy.	

Az éves ellenőrzési jelentés elkészítését és annak tartalmi követelményeit a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) Kormányrendelet (továbbiakban: Bkr.) 48. §-a határozza meg. Ez alapján, valamint az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató alapján került sor a Rigács Község Önkormányzatánál lefolytatott belső ellenőrzések tapasztalatairól szóló Éves Ellenőrzési Jelentés elkészítésére.

A Bkr. 49. §-ában foglaltak alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető felelős.

Az éves ellenőrzési jelentés, illetve az éves összefoglaló ellenőrzési jelentés tartalmazza:

- a) a belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján az alábbiak szerint:
 - aa) az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése;
 - ab) a bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása;
 - ac) a tanácsadó tevékenység bemutatása;
- b) a belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján az alábbiak szerint:
 - ba) a belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok;
 - bb) a belső kontrollrendszer öt elemének értékelése;
- c) az intézkedési tervek megvalósítása.

A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása:

a) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

A belső ellenőrzés a tevékenységét a Bkr. 17. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzés standardok figyelembevételével belső ellenőrzési kézikönyv szerint végezte.

Rigács Község Önkormányzata a 2018. évre vonatkozó belső ellenőrzési tervét elkészítette. A belső ellenőrzési feladat ellátásáról a Gógánfai Közös Önkormányzati Hivatal által megbízási jogviszony keretében foglalkoztatott külső erőforrás igénybevételével gondoskodott.

Rigács Község Önkormányzatánál az alábbi ellenőrzési tevékenység zajlott le 2018. évben:

1. Az Önkormányzat 2017. évi zárszámadási és 2018. évi költségvetési rendelete szerkezeti felépítésének vizsgálata
2. A 2017. évi belső ellenőrzés megállapításainak, javaslatainak, az intézkedési tervben foglaltak megvalósításának utóellenőrzése

A munkatervben szereplő ellenőrzések megvalósultak a tavalyi évben. Az ellenőrzések végrehajtásához alapvetően biztosítottak voltak a személyi és tárgyi feltételek. A tervezés jól határozta meg az ellenőrzés feladatait. Az ellenőrzések a tervezettek szerint zajlottak, tervtől való eltérés nem volt.

b) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

A belső ellenőrzést végző személy végzettsége, gyakorlata megfelelt a Bkr.-ben foglalt követelményeknek. A belső ellenőr szerepel a Nemzetgazdasági Minisztérium által vezetett nyilvántartásban. A belső ellenőrzés funkcionális függetlensége biztosított volt, az ellenőrzések tervezése, végrehajtása és a módszerek kiválasztása során a belső ellenőr önállóan járt el. Az ellenőrzések lefolytatásához az ellenőr minden szükséges dokumentumhoz hozzáfért, az ellenőrzött szervezet részéről teljességi nyilatkozat tételére is sor került. Az ellenőrzött témakörökben összeférhetetlenség nem merült fel.

A vizsgálatok végrehajtása során az ellenőrzöttekkel való együttműködés kiváló volt, az információk cseréje elősegítette a jelentésekben rögzített megállapítások megtételét, a javaslatok elfogadását és a későbbiekben a munka színvonalának növelését. Az ellenőrzési tevékenységet segítette az ellenőrzött területek ellenőrzést támogató magatartása és a külső erőforrással való jó munkakapcsolata. A belső ellenőr személyes tapasztalatai jók voltak, a korábbi években tett javaslatok általában hasznosultak. Az ellenőrzések által feltárt hiányosságok javításra kerültek.

c) A tanácsadó tevékenység bemutatása

Tanácsadó tevékenység a Bkr. értelmében „a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott ...hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás”. 2018. évben is történt tanácsadói tevékenység. A belső ellenőr egész évben rendelkezésre állt a tanácsadó tevékenységre, melyre igény szerint telefonos megbeszélés és e-mail üzenetek küldése útján került sor.

A belső kontrollrendszer működésének értékelése:

a) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

A belső kontrollrendszer, a kockázatok kezelése azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljon a működés és gazdálkodás során a tevékenységek gazdaságos, hatékony és eredményes működése, az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék és megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól.

Az ellenőrzés során tett javaslatok az alábbiak voltak:

1. A Közös Hivatal költségvetésének elfogadása előzze meg az önkormányzat költségvetésének elfogadását.
2. A költségvetési és zárszámadási rendeletben mutassák be az Áht. előírása szerinti kimutatásokat, mellékleteket.
3. A költségvetési és zárszámadási rendeletben nemleges utalással foglalják bele azokat a kimutatásokat, amelyek az önkormányzatnál nem fordulnak elő.

4. Az előterjesztésben szöveges indoklással támasszák alá a jogszabály által meghatározott mérlegeket, kimutatásokat.
5. Tegyenek eleget az Áht. 29/A § alapján a költségvetési rendelet elfogadása előtt a saját bevételek meghatározását tartalmazó határozat meghozatalának.

Az ellenőrzés javaslatainak hasznosulását, intézkedési terv elkészítését és végrehajtását 2019. évben utóellenőrzés keretében szükséges vizsgálni.

Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére javaslat nem került megfogalmazásra. Továbbra is fontos vezetői eszköz az ellenőrzések segítő szerepe. Az egyes vizsgálatokban, a szabályszerűségi követelmények ellenőrzése, a hatékonysági, eredményességi elemek jelenjenek meg.

b) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontrollrendszer öt eleme: a kontrollkörnyezet, az integrált kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, a nyomon követési rendszer (monitoring).

Az önkormányzat vezetői már korábban is, és a tárgyévben is olyan *kontrollkörnyezetet* alakítottak ki, melyben a szervezeti struktúra áttekinthető, egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok. Olyan kontrollkörnyezet került kialakításra, melyet következetes írásos szabályozásokkal, egyértelmű kommunikációval, a feladatok, hatáskörök és jogkörök pontos meghatározásával, a munkatársak folyamatos képzésével érték el. Az önkormányzat alapfeladatai, célkitűzései, szervezeti felépítése az SZMSZ-ben rögzítésre kerültek.

A jogszabálykövetés a gyakori szabályozóváltozások miatt fokozott terhet jelent a belső szabályozásban és annak gyakorlati alkalmazásában, amit esetenként befolyásol, hogy a gyakorlat és a szabályozás nincs összhangban. Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra mutatnak, hogy a belső ellenőrzési pontok, vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben működtetik, illetve követik nyomon megfelelően. Az ellenőrzési megállapítások általában olyan gyengeségekre utalnak, amelyek a szokásos munkafolyamatok mellett korrigálhatók.

Az *integrált kockázatkezelési rendszer* működtetése az önkormányzat vezetésének egyik legfontosabb feladata, mert azok negatív hatásai késleltetik, akadályozzák, egyes esetekben lehetetlenné teszik a vezetés céljainak tervszerinti elérését. A jól kialakított és működtetett kockázatkezeléssel a vezetés számára lehetővé válik, hogy azonosítsa, rangsorolja a kockázatokat, és kedvezőtlen hatásukat mérsékelje, vagy megszüntesse.

Az önkormányzat és intézményének vezetője köteles a szervezeten belül *kontrolltevékenységeket* kialakítani, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez. A szervezetek vezetője köteles a szerv belső szabályzataiban legalább az alábbiakat szabályozni:

- a) engedélyezési és jóváhagyási eljárások,
- b) az információkhoz való hozzáférés,
- c) fizikai kontrollok (hozzáférés az eszközökhöz),
- d) beszámolási eljárások.

A helyesen kialakított kontrollkörnyezet elősegíti a szervezet célkitűzéseinek elérését. Rigács Község Önkormányzatánál szabályozták a kötelezettségvállalás, szakmai teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét, az adatvédelmi szabályokat, az iratkezelés szabályait. A kötelezettségvállalásra felhatalmazott munkakörök (választott tisztségviselők), valamint azok ellenjegyzésére jogosultak a jogaik gyakorlásánál, az aláírásaik megtétele előtt győződjenek meg a rendelkezésre álló előirányzat nagyságáról, figyelembe véve a szóbeli kötelezettségvállalással lekötött előirányzatok mértékét is.

A költségvetési szervek **információs és kommunikációs rendszerét** úgy kell kialakítani és szabályozni, hogy az alkalmas legyen objektív módon tájékoztatást nyújtani az irányító szerveknek és az ügyfeleknek. Biztosítani kell azt is, hogy a kívülről érkező információk, a megfelelő kommunikációs csatornákon át, eljussanak ahhoz az ügyintézőkhöz, akik tudják az információkat hasznosítani. Rigács Község Önkormányzatánál a fentieknek megfelelő információs és kommunikációs rendszert működtetnek.

Az önkormányzat és intézménye köteles olyan **monitoring rendszert** működtetni, mely lehetővé teszi a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését. A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert, amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. Az önkormányzatnál az operatív tevékenységek nyomon követése beépül a mindennapi működési tevékenységekbe, magába foglalva a vezetők rendszeres felügyelet-ellátó, ellenőrző tevékenységeit, valamint az egyéb ellenőrzési funkciókat (beszámoltatás), melyet a munkatársak hajtanak végre feladatkörük ellátása keretében.

Az intézkedési tervek megvalósítása

A Bkr-ben foglalt előírások szerint az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője a belső ellenőrzés során megállapított szükséges intézkedések végrehajtásáért felelős személyek és a vonatkozó határidők megjelölésével az ellenőrzési jelentés kézhezvételétől számított 8 napon belül intézkedési tervet készít. Az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője felelős az intézkedési terv végrehajtásáért, illetve annak nyomon követéséért.

A vizsgálatok során a jegyző elkészítette az intézkedési terveket, melyek végrehajtását és hasznosulásának értékelését utóvizsgálat keretében kell megtenni.

2018. évben a belső ellenőrzés büntető-, szabálysértési-, és kártérítési javaslattal nem élt. Továbbra is fontosak az előzetes tanácsadások, tapasztalatok továbbadása. Az ellenőrzések célja továbbra is a hibák kijavítására, folyamatok szabályszerű további működtetésére, a munkavégzés segítésére irányul.

Rigács, 2019. május 4.

Schönhermné Pokó Ildikó
belső ellenőr